

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра міжнародних економічних відносин

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини
за освітньою програмою
«Міжнародна економіка»

**НА ТЕМУ: НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ
ДИТЯЧИМИ ІГРАШКАМИ ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ ПП "МИР
ЛЕО")**

Виконавець:

студент ФМЕ, гр. 43

Еюбов Руфат Ельшан огли _____
/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н, доцент

Короленко Наталія Валеріївна _____
/підпис/

ОДЕСА – 2021

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність кваліфікаційної роботи. Зовнішня торгівля як фактор економічного зростання грала і грає значну роль в становленні і розвитку економіки. В умовах транзитивної економіки значення зовнішньої торгівлі посилюється, тому однією з найважливіших сфер діяльності українських підприємств на сучасному етапі є зовнішньоекономічна. З розвитком ринкових відносин та лібералізації торговельних зв'язків у підприємств з'явилися можливості використання переваг зовнішньоекономічних зв'язків, а також входження в світовий процес інтеграції і кооперації виробництва. Вітчизняні підприємства стали проявляти активність у зовнішньоекономічній діяльності. В результаті цього виникла об'єктивна необхідність у вивченні проблем зовнішньої торгівлі підприємств, у тому числі це стосується зовнішньої торгівлі іграшками. Адже для найбільш ефективного її здійснення дуже важливо мати достатні теоретичні та практичні знання в цій галузі. Вищевикладене обумовило вибір теми роботи бакалавра та її актуальність.

Проблемам розвитку зовнішньої торгівлі підприємств присвячено праці багатьох вчених, серед яких: Ю.Г. Козак, Н.С. Логвінова, Авдокушин Е.Ф., Булатов А.С., Никітіна М.Г., Фомічов В.І. та інші.

Мета і завдання кваліфікаційної роботи. Мета роботи – на основі дослідження та аналізу зовнішньої торгівлі дитячими іграшками підприємства ПП "Мир Лео" розробити рекомендацій щодо її удосконалення.

Для досягнення поставленої мети були визначені наступні **завдання**:

- ✓ дослідити поняття та особливості зовнішньої торгівлі підприємства;
- ✓ узагальнити фактори, що впливають на зовнішню торгівлю підприємства;
- ✓ узагальнити методи оцінки показників зовнішньої торгівлі підприємства;
- ✓ здійснити характеристику підприємства ПП «Мир Лео» як суб'єкта зовнішньої торгівлі;
- ✓ провести аналіз чинників макро та мікросередовища, що впливають на зовнішню торгівлю ПП «Мир Лео»;
- ✓ провести аналіз основних показників імпорту ПП «Мир Лео»;
- ✓ розробити заходи з удосконалення зовнішньої торгівлі підприємства ПП «Мир Лео» за рахунок стимулювання збуту імпортованих іграшок;
- ✓ запропонувати заходи з удосконалення управління та логістики зовнішньої торгівлі ПП «Мир Лео»;
- ✓ розробити напрямки з удосконалення організації управління зовнішньоторгівельною діяльністю на підприємстві ПП «Мир Лео».

Об'єктом дослідження є зовнішня торгівля підприємства дитячими іграшками та процес її вдосконалення.

Предметом дослідження є теоретико-методичні аспекти та практичні заходи удосконалення зовнішньої торгівлі підприємства дитячими іграшками.

Методи дослідження. Методологічною основою кваліфікаційної роботи є теоретичні положення економічної науки в галузі зовнішньої торгівлі підприємств. При написанні кваліфікаційної роботи використано методи узагальнення та синтезу, методи статистичного аналізу, методи економічного аналізу, STEP-аналіз та SWOT-

аналіз. Робота здійснена з використанням офісного пакету MS Office - Microsoft Excel.

Інформаційна база дослідження. Для написання роботи використовувалась монографічна та наукова література, Інтернет-джерела, статистична інформація Державної служби статистики України та внутрішня звітність ПП «Мир Лео».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (39 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 77 сторінок. Робота містить 16 таблиць, 13 рисунків..

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретико-методичні основи зовнішньої торгівлі підприємства» розглянуто теоретичні аспекти зовнішньої торгівлі підприємства ювелірної галузі, визначаються чинники, що впливають на зовнішню торгівлю, узагальнено методи аналізу показників зовнішньої торгівлі підприємства.

У другому розділі «Аналіз зовнішньої торгівлі дитячими іграшками підприємства ПП «Мир Лео» проаналізовано зовнішню торгівлю ПП «Мир Лео», здійснено аналіз чинників, що впливають на імпортом підприємством дитячих іграшок.

У третьому розділі «Удосконалення зовнішньої торгівлі дитячими іграшками підприємства ПП «Мир Лео» запропоновано напрями вдосконалення зовнішньої торгівлі ПП «Мир Лео», зокрема за рахунок удосконалення збуту імпортованих іграшок, удосконалення управління зовнішньою торгівлею та логістики імпорту.

ВИСНОВКИ

Таким чином в результаті дослідження можна дійти наступних висновків:

1. Зовнішня торгівля є основним напрямом господарської діяльності суб'єктів зовнішньої економічної діяльності. Зовнішньоторговельні операції складають 80% всіх операцій, які включають ЗЕД суб'єктів світового господарства. Це означає, що у зовнішній торгівлі, насамперед, і розкривається головний зміст господарської діяльності суб'єктів ЗЕД. Необхідною передумовою, а також обов'язковою умовою зовнішньоторговельної діяльності підприємства є виконання операцій, пов'язаних з забезпеченням просування товару від продавця до покупця: транспортні, транспортно-експедиторські, страхові, операції, пов'язані з введенням міжнародних розрахунків. Таким чином, зовнішньоторговельні операції охоплюють широкий комплекс економічного, валютно-фінансового і правового характеру. Зовнішньоторговельні операції здійснюються на основі укладених угод.

2. Підсумовуючи проаналізовані думки різних авторів щодо факторів, які впливають на ефективність зовнішньоторговельної діяльності, слід зазначити, що кожна із запропонованих класифікацій заслуговує на увагу. Можна зробити висновок, що зовнішньоторговельна діяльність підприємства залежить від великої кількості факторів різного характеру, починаючи з економічних, політичних та науково-технічних й закінчуючи соціальними та екологічними. Також дуже

важливим є внутрішнє середовище підприємства, його забезпеченість ресурсами, кваліфікованим персоналом, відповідність якості виготовленої продукції міжнародним стандартам тощо. Під час розробки перспективних напрямів дослідження факторів впливу на ЗЕД підприємства необхідно визначити важливість кожного фактору для підприємства.

3. У економічній практиці вирішення питань, пов'язаних з зовнішньоекономічною діяльністю підприємств, знаходить своє відображення в розгляді фінансово-господарських показників діяльності підприємства. До найважливіших показників можна віднести: коефіцієнт маневреності, коефіцієнт фінансової незалежності, коефіцієнт фінансової стійкості, коефіцієнт фінансування, коефіцієнт проміжної ліквідності, коефіцієнт поточної ліквідності, загальну рентабельність, рентабельність основної діяльності, рентабельність продажів, рентабельність оборотних активів. Традиційно сучасні методологічні підходи до оцінки зовнішньої торгівлі повинні ґрунтуватися на системі показників, що характеризують фактичний стан зовнішньоторговельного балансу підприємства. До загальновідомим додаються показники експорту, імпорту зовнішньоторговельного сальдо і зовнішньоторговельного обороту.

4. Підприємство ПП «Мир Лео» - торгове підприємство, що знаходиться в місті Одеса. Основний напрямок продажів організації - іграшки з різних матеріалів: пластмаси, гуми, текстилю, а також металу і комбіновані. В асортименті магазину представлені такі відомі марки як Fancу, LEGO, Полісся, Весна і т.д. Підприємство ПП «Мир Лео» є компанією, яка імпортує іграшки. ПП «Мир Лео» формує асортимент імпорту, виходячи з основних законів попиту на ринку іграшок України. При формуванні асортименту компанія виходить з критеріїв віку дітей, матеріалу іграшок, їх спрямованості. Як продемонстрували маркетингові дослідження, основними покупцями іграшок є батьки, які мають дітей до 6 років (45,3%). Частка батьків з дітьми від 0-3 років становить 43,2%. батьків, які мають дітей від 7-9 років - 34,3%, батьки з дітьми 10-12 років - 23,7%. Дітей старших років від 13-15 років іграшки цікавить найменше (12,3%). Тому численний сегмент дітей молодшого віку є більш перспективним для імпорту іграшок, ніж діти-підлітки. Найбільш популярними брендами покупців ПП «Мир Лео» пластмасових іграшок є бренди: Sluban, Полісся, LEGO. ці іграшки поєднують в собі співвідношення ціни і якості. Середня ціна на ці набори варіюється від 250-1500 грн.

5. Для аналізу макросередовища зовнішньої торгівлі ПП «Мир Лео» проведено STEP-аналіз. У світовій економічній науці аналіз основних факторів зовнішнього макросередовища називається PEST-аналізом. Виходячи з даних, великий вплив на бізнес надають демографічні та економічні чинники. При низькому попиті на товар, знижується і обсяг продажів, що погано для компанії. Також, великий вплив надає технологічні чинники. Активно використовуються інтернет-магазини, які пропонують зробити покупку в комфортних умовах і з більш низькими цінами. Можемо зробити висновок, що Інтернет-магазини складають сильну конкуренцію для традиційних магазинів. Розвиток ринку та поява більш дешевих аналогів може стати серйозною проблемою для виробників і продавців. Надалі зроблено SWOT-аналіз ПП «Мир Лео». SWOT-аналіз являє собою перелік сильних і слабких сторін компанії, а також перелік можливостей і загроз. Для

подальшого сприятливого розвитку ПП «Мир Лео» необхідно залучити нових споживачів; активно використовувати нецінових факторів конкурентної боротьби (Якість продукції, упаковка, широта асортименту); Для компенсації загроз зайнятися: розробкою конкурентних переваг і орієнтація на певні сегменти ринку; розширення сегмента покупців у зв'язку з ростом населення.

6. Серед зарубіжних переважає торговельна марка WowWee (10%), TafToys (17%), Полісся (12%), М'яка іграшка (10%), Simba (11%). «Полісся» найбільший в Білорусі виробник пластмасових іграшок. Якість іграшок підтверджена роками. Серед китайських виробників - торгова марка WowWee, TafToys, Simba. спостерігається зниження обсягів продажів, пов'язане з високою конкуренцією. Так само з графіка видно, що обсяги продажів щороку зменшуються. З цього випливає, що ПП «Мир Лео» переживає не найкращий час. Відзначається зменшення ефективності імпорту. У 2020 році ефективність імпорту склала 1,8, а в 2018 році вона була 1,94.

7. Для підвищення ефективності збуту імпортованих іграшок були обрані такі заходи як програма лояльності та рекламна компанія. Основними цілями є збільшення обсягу продажів на 15%, впізнавання організації повинно бути у 70% цільової аудиторії, сформувані доброзичливий відгук і збільшити за рахунок цього кількість покупок на 20%. Рекламний бюджет розроблений на основі планування витрат на різні заплановані заходи, спрямовані на досягнення поставлених цілей. Максимальний бюджет рекламної кампанії розрахований таким чином, щоб забезпечити підприємству гарантований ефект. Зробивши розрахунки можна зробити висновок, що ефективність діяльності в результаті проведеної рекламної кампанії підвищиться. Передбачається збільшення прибутку в розмірі 52 151 гривень і збільшення витрат на суму 139355 гривень. Витрати збільшилися за рахунок проведення програми лояльності та рекламної кампанії. Рентабельність збільшилася в порівнянні з минулим роком. Підвищення невелике, але цього достатньо, щоб проект був таким, що окупається. Термін окупності витрат на проведені заходи становить приблизно 3 місяці. Так як рекламна кампанія проводиться в два етапи, значить, кожен етап приблизно буде окупатися через 1,5 місяців.

8. З метою диверсифікації імпорту підприємству рекомендується участь в міжнародних виставках, на яких можна ознайомитися з пропозиціями виробників іграшок. Представникам підприємства рекомендовано відвідати виставкові заходи у 2022 році. На 2021 рік таких заходів планувати не потрібно, тому що поки складно планувати діяльність із диверсифікації закупівель внаслідок дії пандемії та обмеження можливості пересування через національні кордони. Також підприємство може розширити асортимент. Пропонується закуповувати не лише іграшки, але й одяг для дітей та немовлят. Як показали результати проведеного аналізу, важливою проблемою в управлінні ЗЕД підприємства є підвищення рівня накладних витрат по імпорту. Основною причиною цього є зростання вартості автомобільних вантажоперевезень. В підтвердження сказаного наведемо, що за період 2018-2020 рр. вартість імпортованих вантажоперевезень підприємства збільшилася з 65,3 до 135,2 тис. грн. або на 107%, а рівень транспортних витрат в виручці зріс з 9,33% до 10,75%. Це стало основною причиною зниження імпортованого

прибутку і рентабельності імпорту. з метою зниження накладних (комерційних) витрат по рекомендовано орендувати склад для зберігання готової продукції. Це дозволить знизити кількість рейсів з доставки продукції за рахунок збільшення завантаження, дотриматися умов зовнішньоторговельного контракту. Очікувана економія накладних витрат по експорту в частині витрат на транспортування продукції становить 138 тис. грн. або 6,20%.

9. З огляду на те, що в плани підприємства входить здійснення не одиничних зовнішньоторговельних операцій з разової або періодичної поставкою, а створення міцних зовнішньоекономічних зв'язків з метою довгострокового систематичного співробітництва, доцільно створити ОВЕД. Дана форма організації управління ЗЕД створюється в структурі управління підприємством при постійному характері імпорتنих операцій, націленості на їх розширення. Таким чином, реалізація запропонованих заходів щодо імпорту дозволить підвищити ефективність роботи підприємства на зовнішніх ринках, отже, призведе і до підвищення ефективності функціонування ПП «Мир Лео» в цілому.

АНОТАЦІЯ

Еюбов Руфат Ельшан огли, «Напрямки удосконалення зовнішньої торгівлі дитячими іграшками підприємства (на прикладі ПП "Мир Лео")». Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» за освітньою програмою «Міжнародна економіка». - Одеський національний економічний університет. - Одеса, 2021 р.

Кваліфікаційна робота бакалавра складається з трьох розділів. Об'єктом дослідження є зовнішня торгівля підприємства дитячими іграшками та процес її вдосконалення.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти зовнішньої торгівлі підприємства, узагальнено фактори, що впливають на зовнішню торгівлю підприємства, узагальнено методи аналізу зовнішньої торгівлі підприємства.

Надано характеристику ПП "Мир Лео" як суб'єкту зовнішньоекономічної діяльності, здійснено аналіз факторів, що впливають на зовнішню торгівлю дитячими іграшками ПП "Мир Лео", проаналізовано показники стану та динаміки зовнішньої торгівлі ПП "Мир Лео".

Запропоновано напрями вдосконалення зовнішньої торгівлі дитячими іграшками ПП "Мир Лео" за рахунок удосконалення збуту імпортованих іграшок, удосконалення управління зовнішньою торгівлею та логістики імпорту.

Ключові слова: зовнішня торгівля підприємства, імпорт іграшок, удосконалення зовнішньої торгівлі, логістика імпорту, організація зовнішньої торгівлі.

ANNOTATION

Eyubov Rufat Elshan oglu, "Directions for improving foreign trade in children's toys of the enterprise (on the example of PE" Mir Leo ")". Qualifying work for a bachelor's degree in the specialty 292 "International Economic Relations" in the educational program "International Economics". - Odessa National Economic University. - Odessa, 2021

The bachelor's thesis consists of three sections. The object of research is the foreign trade of the company in children's toys and the process of its improvement.

The theoretical aspects of the foreign trade of the enterprise are considered in the work, the factors influencing the foreign trade of the enterprise are generalized, the methods of the analysis of the foreign trade of the enterprise are generalized.

The description of PE "Leo Leo" as a subject of foreign economic activity is given, the analysis of the factors influencing foreign trade in children's toys of PE "Mir Leo" is carried out, the indicators of a condition and dynamics of foreign trade of PE "Mir Leo" are analyzed.

The directions of improvement of foreign trade in children's toys of PE "Mir Leo" at the expense of improvement of sale of the imported toys, improvement of management of foreign trade and logistics of import are offered.

Key words: foreign trade of the enterprise, import of toys, improvement of foreign trade, logistics of import, organization of foreign trade.